

Θέμα 2: Διαπολιτισμικός διάλογος

Διδακτικά και μαθησιακά βοηθήματα

Ιταλία

Ισλαμικά σχολεία στην Ιταλία

Από: *Rita Cicala*

Ενσωμάτωση ή χωρισμός;

Η περίπτωση του ισλαμικού σχολείου στη Via Quaranta στο Μιλάνο για άλλη μια φορά θέτει το ζήτημα της ενσωμάτωσης. Ποιο είδος εκπαίδευσης θα έπρεπε να προσφέρεται παιδιά μεταναστών και τους νέους μετανάστες;

Είναι απόλυτα θεμιτό ότι δεν πρέπει να ξεχάσουν την προέλευσή τους, αλλά εξίσου δικαιολογήσιμη είναι η απαίτηση ότι πρέπει να ενσωματωθούν στη χώρα που ζουν, χωρίς να διαμορφώνουν γκέτο που αναπόφευκτα προξενούν εντάσεις και διαιρέσεις στη χώρα υποδοχής.

Αυτό το πρόβλημα προκύπτει προ πάντων στην περίπτωση της φονταμενταλιστικής ισλαμικής κουλτούρας, η οποία κηρύσσει τη διαφορά και την ανωτερότητα και αρνείται το διάλογο με άλλους πολιτισμούς.

Οι μετανάστες έχουν το δικαίωμα να μάθουν τη γλώσσα τους και τη θρησκεία τους, έχοντας επίσης καθήκον να τηρούν παράλληλα τους κανόνες και τους νόμους της χώρας υποδοχής: σε κατάλληλα κτήρια, με δασκάλους πιστοποιημένους από το κράτος, με επίσημα αναγνωρισμένα προγράμματα σπουδών και υπό κρατικό έλεγχο. Όταν αυτό δεν συμβαίνει (πβ. TF 230/1, συλλογή των υλικών), δεν μπορούν να απαιτήσουν να κάνει το κράτος εξαιρέσεις γι' αυτούς.

Σχολείο: τόπος ενσωμάτωσης

Θα ήταν καλύτερο για τα παιδιά μεταναστών να μην διδάσκονται σε χωριστές τάξεις ή σχολεία (πβ. συλλογή υλικών), επειδή η ανάπτυξη της προσωπικότητας απαιτεί επίσης την ικανότητα να ενσωματώνεσαι, να εξετάζεις τον εαυτό σου, ικανότητα για συζήτηση και διάλογο και κριτική σκέψη.

Η εμπειρία σε μερικές ευρωπαϊκές χώρες όπου τα παιδιά τουρκικής και αραβικής καταγωγής έχουν διδαχθεί σε χωριστά σχολεία, έχει δείξει ότι μετά βίας είχαν οποιαδήποτε γνώση είτε της γλώσσας είτε του πολιτισμού της χώρας υποδοχής όταν τελείωσαν το σχολείο. Σε πολλές περιπτώσεις αισθάνθηκαν μεγάλη ένταση λόγω των διαφορών μεταξύ του πολιτισμού της χώρας των πατέρων τους και της χώρας όπου ζούσαν. Η έλλειψη ενσωμάτωσης σε πολλές περιπτώσεις οδήγησε σε κρίση ταυτότητας και στην αίσθηση ότι δεν έχουν ρίζες. Ήταν ανίκανοι να καταλάβουν την κοινωνία όπου ζούσαν και ανίκανοι να ζήσουν στην κοινωνία που κατανοούσαν.

Πόση ανοχή είναι ανεκτή;

Μια περαιτέρω ερώτηση είναι η ακόλουθη: Πόσο ανεκτικό μπορεί να είναι ένα κράτος προς τους μετανάστες;

Εδώ, επίσης, η περίπτωση του σχολείου της Via Quaranta είναι υποδειγματική: αυτό το σχολείο «έχει λειτουργήσει χωρίς οποιοδήποτε νομικό όρισμα για δέκα χρόνια, χωρίς άδεια είτε από το ιταλικό είτε από το αιγυπτιακό κράτος» (πβ. Tf 230/1-3). Οι ιταλικές αρχές επενέβησαν μόλις πρόσφατα, επικαλούμενες το γεγονός ότι το κτήριο δεν ήταν κατάλληλο για σχολείο.

Η διδασκαλία στο δρόμο αποτελούσε βεβαίως διαταραχή της δημόσιας τάξης, αλλά η αστυνομία δεν επενέβαινε. Ο κίνδυνος της κατηγορίας για μη ανοχή είναι πάντα παρών και είναι ευκολότερο για τους πολιτικούς «να κάνουν τα στραβά μάτια». Αλλά είναι αυτός ο σωστός τρόπος συμπεριφοράς για να επιτευχθεί ειρηνικό συνύπαρξη; Πώς θα αντιδράσουν οι πολίτες όταν βλέπουν ότι «ο νόμος **δεν** ισχύει για όλους»;

Πιθανές εργασίες για τους μαθητές

- 1) Είστε υπέρ ή εναντίον των χωριστών τάξεων ή των σχολείων για παιδιά μεταναστών; Αιτιολογήστε την απάντησή σας.
- 2) Πιστεύετε ότι είναι σωστό να αφαιρείται ο σταυρός από μια τάξη όπου υπάρχουν ισλαμιστές μαθητές; Θα δεχόσασταν το σύμβολο μιας διαφορετικής θρησκείας στην τάξη σας;
- 3) Συνεντεύξεις με παιδιά μεταναστών στο σχολείο σας: Τι βρίσκεις καλό ή κακό στο σχολικό μας σύστημα; Αισθάνεσαι αποδεκτός/-ή στο σχολείο εδώ; Θέλεις να γίνεις αποδεκτός;
- 4) Πώς θα έπρεπε το ιταλικό κράτος να έχει αντιδράσει στις διαμαρτυρίες των ισλαμικών οικογενειών;
- 5) Στείλτε ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στους εταίρους σας στο COMCULT και ρωτήστε τους τι πιστεύουν για αυτό το θέμα.

Μετάφραση από το γερμανικό πρωτότυπο: